

تکثیر، پرورش و فناوری های نوین**انتخاب مکان مناسب جهت ایجاد کارگاه تکثیر و پرورش ماهیان دریایی در سواحل استان****خوزستان**

سیدرضاسید مرتضایی، غلامرضا اسکندری، منصور نیلساز، جاسم مرمضی، سیمین دهقان

پژوهشکده آبی پروری جنوب کشور

واژه‌های کلیدی: خوزستان، خلیج فارس، انتخاب مکان، تکثیر و پرورش در استخر خاکی**مقدمه**

انتخاب جایگاه مناسب اولین قدم مهم برای یک تولیدی مطلوب و موفقیت در امر آبی پروری است. هدف از این مطالعه تعیین مکان های مناسب جهت ایجاد کارگاه های تکثیر و پرورش ماهیان دریایی در سواحل استان خوزستان می باشد

مواد و روش ها

جهت تعیین نقاط مناسب، پارامترهای مختلف فیزیکی - شیمیایی، بیولوژیکی، اقتصادی و حقوقی - اجتماعی در نظر گرفته شد. در این مطالعه از روش اندازه گیری مستقیم پارامترها استفاده شده است. انتخاب سایت پرورش ماهیان دریایی با تنظیم ماتریس پارامترهای قابلیت داشتن و مناسب بودن و استفاده از امتیازدهی و فرمول استاندارد انجام شد.

نتایج و بحث

دامنه مقادیر پارامترهای فیزیکی، بیولوژیکی، اقتصادی و حقوقی - اجتماعی در سواحل خوزستان به شرح ذیل اندازه گیری شد: ۱- متغیر پارامترهای قابلیت (۱) پارامترهای توپوگرافی: (الف) نزدیک بودن به منبع آب ۱-۰/۲ کیلومتر، (ب) بافت خاک گلی رسی فولیکوله، (پ) شیب زمین کمتر از ۷٪، (ت) مساحت زمین بیش از ۱۰۰ هکتار، (ث) جاده شنی و آسفالت

۲- متغیر پارامترهای فیزیکی آب: (الف) کدورت ۲۷۰-۴ NTU، (پ) دما ۳۲/۶۸-۱۳/۹۳ درجه سانتی گراد، ۳- متغیر پارامترهای شیمیایی: (الف) اکسیژن محلول ۹-۴ میلی گرم بر لیتر، (ب) قلیائیت ۸/۸-۷/۶۷، (پ) فسفات ۲/۵۹-۰/۰۸ میلی گرم بر لیتر، (ث) نترات ۷/۴۸-۳/۵۲ میلی گرم بر لیتر، (ج) آمونیاک ۱،۴۷-۰/۰۰۲ میلی گرم بر لیتر و (چ) شوری ۴۸/۱۲-۳۸،۹ میلی گرم بر لیتر ۴- متغیر پارامترهای اقتصادی: شامل فاصله از جاده ۱۵-۲ کیلومتر، نیروی کار و زیر ساخت دارد ۵- متغیر پارامترهای حقوقی و اجتماعی شامل فاصله از شهر ۳۰-۴۵ کیلومتر، فاصله از مراکز دانشگاهی و تحقیقاتی و تعارض با دیگر فعالیت های منطقه ندارد. نتیجه ارزیابی

مقادیر مناسب بودن سایت برای توسعه پرورش ماهی در منطقه استان خوزستان نشان می دهد که پرورش ماهیان دریایی با استفاده از استخرهای پرورشی در سطح حاشیه ای مناسبی است. منطقه مناسب تکثیر و پرورش ماهی ابتدا در منطقه امام زاده عبدالله و سپس بحرکان و بوطاهری از نظر قابلیت در سطح قابل قبولی قرار دارد. از نظر شایستگی و مناسب بودن نیز این مناطق در سطح قابل قبول قرار دارند. بطور کلی منطقه ساحلی خوزستان، شرایط نسبتاً مناسب برای توسعه پرورش ماهی در استخر خاکی را مطابق با (Logdill et al. (2008) و (Kangkan et al. (2007) دارد بطوری که مناطق امام زاده عبدالله و بوطاهری براساس معیارهای قابلیت و مناسب بودن (شایستگی) خوب ارزیابی می شوند و منطقه بحرکان جز مناطق نسبتاً خوب و دیگر مناطق ضعیف ارزیابی می شوند با توجه به در دسترس بودن و کیفیت آب، بازار پسندی و قیمت ماهی، گونه های پیشنهادی ماهیان هامور، شانک، سیبیطی، سوکلا، خامه ماهی و سی بس در الویت می باشند. با توجه به میزان شایستگی و ضرایب وزنی مناطق با پتانسیل بالا High Potential دارای حداقل وقت و سرمایه گذاری لازم است که منطقه های امام زاده عبدالله، بوطاهری و بحرکان به ترتیب الویت دارای چنین ویژگی هستند. ولی دیگر مناطق دارای پتانسیل بسیار پایین Low Potential هستند و این بدین معنی است که این مناطق نیازمند زمان و صرف هزینه می باشند.

فهرست منابع

- 1- Albasri, H. and Szuster, B., 2010, Expert and Local Community Evaluations of Site Suitability to Support Mariculture Planning in Indonesia, Environment Asia 3(2) , 109-114
- 2- Fieder, S. and G. L. Allan. 2005. Inland production of marine fish .A handbook for farmers and investors. pp: 107 - 113
- 3- Kangkan, A. L., Hartoko, A. and Suminto, S., 2007. Study on site selection for the development of mariculture based on physical, chemical and biological parameters in Kupang bay, east nusa tenggara, Jurnal Pasir Laut, Vol. 3, NO. 1, 76-93.